

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного
технічного університету»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ВСП
«Любешівський ТФК Луцького НТУ»
Протокол № 1 від 28.08.2020р
Голова педагогічної ради
Директор коледжу

А.В. Хомич

**Методичні рекомендації
до оформлення та проведення занять
в змішаному навчанні в
ВСП «Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»**

Любешів - 2020

Методичні рекомендації до оформлення та проведення занять в змішаному навчанні в ВСП «Любешівського ТФК Луцького ІТТУ» є документом, який регламентує організацію освітнього процесу з використанням електронних ресурсів та інструментів навчання в коледжі.

Дані рекомендації розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в умовах адаптивного карантину. Положення про застосування технологій дистанційного навчання в ВСП «Любешівського ТФК Луцького ІТТУ». Положення про застосування технологій дистанційного навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України шап25.04.2013 №466 (зі змінами); Закону України «Про вищу освіту».

Під змішаним навчанням мається на увазі колективний та індивідуалізований процеси передавання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, які відбуваються за допомогою аудиторних лекційних, лабораторних та практичних занять з використанням електронних освітніх ресурсів системи управління навчанням для методичного та інформаційного забезпечення здобувачів освіти; реалізації функцій контролю успішності здобувачів, комунікацій викладач-здобувач, реалізації колективних навчальних проєктів.

1. Система дистанційного й змішаного навчання коледжу

В коледжі створено освітню платформу та електронні ресурси закладу. Система містить такі основні модулі для викладача:

- персональний репозиторій – особисте сховище електронних освітніх ресурсів викладача.
- навігатор навчальних ресурсів – програмний модуль інформаційного супроводження кожної дисципліни;
- електронний журнал викладача;
- блок Мультимедіа і файли – особисте сховище відео, аудіо матеріалів та файлів великого обсягу;
- система внутрішніх повідомлень та корпоративної пошти;
- підсистема управління власним порт фоліо та сайтом підрозділу (циклової комісії);
- підсистема зв'язків з зовнішніми ресурсами наукометрії, наукових журналів; репозиторіїв, наукової бібліотеки.
- підсистема створення електронної книги;
- блок зворотного зв'язку комунікацій «студент-викладач»;
- розклад.

Дистанційний курс може бути сформований як об'єднання електронних ресурсів навігатором дисципліни або бути створений як належний ресурс на основі електронної книги.

Система містить такі основні модулі для здобувача:

- дисципліни за семестрами та відповідні електронні ресурси;
- підсистема комунікацій з викладачем;
- підсистема для веб-програмування;
- система зв'язків з зовнішніми ресурсами;
- розклад гоцо.

Система дистанційної освіти забезпечує:

- поточну координацію робіт з розвитку дистанційного та змішаного навчання, і його науково-методичного, системотехнічного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, а також розроблення критеріїв засобів і систем контролю якості електронних ресурсів;

- здійснення освітньої діяльності за технологіями дистанційного та змішаного навчання включаючи проведення тестового контролю підсумкового контролю з алгоритмами та змішаного навчання;

- апробацію нових електронних освітніх ресурсів в умовах реального освітнього процесу;

- розроблення дидактичного та методичного забезпечення навчальних дисциплін з використанням електронних ресурсів та інструментів.

Банк електронних освітніх ресурсів є розподіленим інформаційним ресурсом, який формується в системі управління навчання та розташований на сервері коледжу у вигляді підрозділів науково-методичного репозиторію з централізованою системою віртуального керування ним, авторським вибором рівня доступу до інформації. Затвердження електронних освітніх ресурсів здійснюється Педагогічною радою коледжу за визначеним порядком.

Банк дистанційних курсів є розподіленим інформаційним ресурсом, сформованим на основі навігаторів освітньо-кваліфікаційних рівнів, освітньо-професійних ступенів, навчальних дисциплін і/або електронних книг.

2. Управління системою дистанційного та змішаного навчання

Змішана дистанційна форма навчання базується на державних стандартах вищої освіти та сучасних технологіях освітньої діяльності.

Управління системою дистанційного та змішаного навчання коледжу здійснюється директором коледжу та безпосередньо методичною службою коледжу, які:

- приймають рішення щодо запровадження системи дистанційного та змішаного навчання за різними форматами;

- забезпечують підготовку персоналу для використання інструментів системи управління навчанням для впровадження змішаної та дистанційної форми навчання;

- забезпечують подання на атестацію розроблених в університеті електронних освітніх ресурсів та дистанційних курсів;
- забезпечують науково-методичну, системотехнічну технічну підтримку дистанційного навчання;
- здійснюють контроль за якістю змішаного та дистанційного навчання.

3. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною та змішаною формами навчання

Учасниками освітнього процесу, що відбувається за змішаною формою навчання є:

- працівники коледжу, що забезпечують освітній процес, у тому числі науково-педагогічні працівники (далі за текстом – викладачі), а також адміністративно-управлінський, інженерно-технічний та допоміжний персонал (системні адміністратори, програмісти та інші)
- фахівці з інформаційних технологій, адміністратори дистанційного навчання, інженерно-технічні працівники, методисти, лаборанти тощо, далі за текстом – персонал);
- особи, що навчаються (здобувачі освіти, учні).

Учасниками освітнього процесу, що відбувається за дистанційною формою навчання, є:

- працівники коледжу, що забезпечують освітній процес, у тому числі науково-педагогічні працівники (далі за текстом – викладачі-тьютори дистанційного курсу), а також адміністративно – управлінський, інженерно-технічний та допоміжний персонал (системні адміністратори, та інші)
- фахівці з інформаційних технологій, адміністратори дистанційного навчання, інженерно-технічні працівники, методисти, лаборанти тощо;
- особи, що навчаються (здобувачі освіти, учні).

Штатна чисельність працівників, які забезпечують освітній процес, обсяг часу, що відведений викладачам для проведення навчальних занять кожного виду, визначаються відповідними нормативами.

Робочий час педагогічних та науково-методичних працівників, що забезпечують дистанційне та змішане навчання, для виконання навчальних, методичних, наукових, організаційних та інших робіт у поточному навчальному році не повинен перевищувати річний робочий час, що визначений Кодексом законів України про працю.

Враховуючи підвищену складність підготовки методичного та дидактичного забезпечення дистанційних курсів у порівнянні з підготовкою методичних матеріалів для інших форм навчання, керівництву коледжу

дозволяється перерозподіляти робочий час між методичними та навчальними роботами.

Змішана форма навчання запроваджується для здобувачів освіти, у випадку попадання навчального закладу в помаранчеву зону, визначену Кабінетом міністрів України.

Термін навчання за змішаною та дистанційною формою визначається навчальними планами, які розробляються коледжем відповідно до освітньо-професійних програм із врахуванням реальних можливостей виконання навчальних, навчально-виробничих та освітньо-професійних програм у певні строки, визначені адаптивним карантинном.

Випускникам коледжу, що успішно закінчили повний курс навчання за дистанційною або змішаною формою навчання і пройшли державну атестацію, видаються відповідні документи державного зразка про освіту.

Перелік забезпечення навчальних дисциплін електронними ресурсами для здійснення форми змішаного навчання визначає коледж.

Освітній процес за змішаною й дистанційною формою в коледжі здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття;
- виконання проектних завдань;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять при змішаному й дистанційному навчанні в коледжі є: самостійне вивчення навчального матеріалу дистанційного курсу, лекція, консультація, семінар, дискусія, практичне заняття, лабораторне заняття.

Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які здобувачі отримують через Інтернет (Інтернет, корпоративну мережу) та/або на переносному носії інформації.

Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться у дистанційному курсі.

Лекція – один із видів навчального заняття у змішаному й дистанційному навчанні, на якому здобувачі отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли здобувачі можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному вимірі часу, так і в асинхронному, коли здобувачі отримують аудіовізуальний запис лекційного матеріалу.

Консультація – це елемент навчального процесу, за яким здобувачі дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Семінар – це навчальне заняття, що заплановане програмою навчання, під час якого відбувається обговорення вивченої теми, до якого здобувачі готують тези виступів на підставі виконаних завдань.

Дискусія – це навчальне заняття, проведення якого визначається викладачем у зв'язку з необхідністю вирішення поточної проблеми, що виникла у здобувачів у ході навчання, шляхом обговорення її здобувачами з викладачем та між собою.

Семінар і дискусія проводяться змішаному і дистанційному режимам у синхронному режимі (в реальному часі) з використанням телекомунікаційної мережі.

Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого відбувається детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання ними завдань, що сформульовані у дистанційному курсі.

Практичні заняття виконуються дистанційно або очно, результати надсилаються викладачеві електронною поштою або візуально.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, яке передбачає, що здобувачі особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень конкретної навчальної дисципліни, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, обчислювальною технікою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття в залежності від напрямку (спеціальності) підготовки, рівня матеріально-технічної оснащеності реальних лабораторій, можливостей створення і використання віртуальних лабораторій можуть провадитися у формі одного з таких варіантів:

- очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях;
- дистанційно з використанням відповідних моделювальних програм (смуляторів), віртуальних лабораторій;
- за змішаною формою (частина – за першим, а частина – за другим варіантами).

Перелік дисциплін, за якими не допускається дистанційне виконання лабораторних робіт, визначає коледж.

Виконання проєктних завдань у змішаному й дистанційному навчанні передбачає розроблення курсових та дипломних проєктів (робіт), які виконуються здобувачами самостійно з наданням можливості консультування з керівниками проєктів та консультантами через електронну пошту, підсистему комунікацій або очно.

Проєкти (роботи) оформлюються здобувачами освіти на паперовому носії та в електронному вигляді, надсилаються до коледажу поштою електронною поштою, або подаються особисто, де розглядаються у встановленому порядку. захист проєктів (робіт) відбувається очно (а у разі створення правових і організаційних умов та інформаційно-технічних засобів, що забезпечують гарантований рівень ідентифікації здобувачів – дистанційно) перед відповідними комісіями за участю керівника проєкту.

Проєкти (роботи) зберігаються у спеціальних архівах на паперовому носії та в електронній формі на переносному носії протягом визначеного терміну: курсові – протягом 1 року, дипломні – 5 років.

Практична підготовка здобувачів здійснюється у формі реальної професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладачів коледажу.

Здобувачі дистанційної форми навчання, які працюють за обраним фахом, звільняються від проходження практичної підготовки.

Контрольні заходи у здобувачів дистанційної та змішаної форми навчання передбачають самоконтроль, вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Самоконтроль є первинною формою контролю знань здобувачів, який обов'язково забезпечується структурою та організацією освітнього процесу відповідно до можливостей тестування базових знань здобувачів в системі управління навчання.

Основною формою вхідного, поточного та рубіжного контролю є тестування. Крім того, поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять та дискусій; а також під час самостійної роботи здобувача.

Оцінювання результатів тестування практичних та лабораторних робіт відбувається дистанційно у двох режимах: автоматизовано та безпосередньо викладачем.

Іспити та заліки складаються здобувачами освіти в період екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком, який затверджується коледажем.

До розроблення і впровадження механізму гарантованої ідентифікації учасників процесу дистанційного та змішаного навчання іспити та заліки

складаються очно та дистанційно у присутності відповідальної особи здобувача.

Результати поточного та семестрового контролю (іспитів та диференційованих заліків) оцінюються у порядку, що визначається Міністерством освіти і науки, та у відповідності з Положення про екзаменаційну сесію в ВСП «Любешівський ТФК Луцького НГУ», Тимчасовим порядком літньої екзаменаційної сесії та Атестації в ВСП «Любешівський ТФК Луцького НГУ».

Результати семестрового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в умовах карантину в ВСП «Любешівський ТФК Луцького НГУ».

4. Забезпечення дистанційного та змішаного навчання

Забезпечення дистанційного та змішаного навчання включає такі складові:

- науково-методичне забезпечення;
- кадрове забезпечення;
- системотехнічне забезпечення;
- матеріально-технічне забезпечення.

Методичне забезпечення дистанційного та змішаного навчання розробляють викладачі коледжу, за науково-методичне та кадрове забезпечення відповідає коледж.

Коледж забезпечує підвищення кваліфікації своїх працівників, які задіяні у дистанційному та змішаному навчанні шляхом запровадження спеціальних освітніх програм підвищення кваліфікації та постійного консалтингового супроводження фахівцями.

Коледж забезпечує підвищення кваліфікації своїх працівників, які задіяні у дистанційному та змішаному навчанні шляхом запровадження спеціальних освітніх програм підвищення кваліфікації та постійного консалтингового супроводження фахівцями.

До матеріально-технічного забезпечення належать матеріальні об'єкти та обладнання, що забезпечують процес дистанційного та змішаного навчання. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення коледжу визначаються відповідними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.